

Jenni Multisilta

KUINKA TÄHDET
KUOLEVAT

LIKE

Kirjassa lainatut kappaleet :

Cell Block Tango (san. Fred Ebb, John Kander)

Memory (san. Andrew Lloyd Webber, T. S. Eliot, Trevor Nunn)

We Both Reached For The Gun (san. Fred Ebb, John Kander)

© Jenni Multisilta & Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-42093-4

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

4041 0037
Painotuote

*Niille, joiden on päivästä toiseen jaksettava taistella
Tiedän, että olette vahvoja*

Pop
Six
Squish
Uh-uh
Cicero
Lipschitz

He had it comin'
He had it comin'
He took a flower
In its prime
And then he used it
And he abused it
It was a murder
But not a crime

("Cell Block Tango" musikaalista *Chicago* – Fred Ebb & John Kander)

Jessika

Minussa asuu viha.

Se on toimintahäiriö. Virhe.

Se tekee minusta heikon. Se saa kädet vapisemaan, jalat huoju-
maan ja katseen heittelehtimään. Se värisee huulilla ja kitalaessa,
saa kielen tuntumaan paksulta ja painavalta. Kun yrittää puhua,
sanat murenevat.

Vuosien kuluessa olen oppinut hallitsemaan sitä paremmin,
mutta en ole voittanut sitä. Se ei luovuta ennen kuin se on vienyt
minut mukanaan. Tappanut minut.

En kuitenkaan koskaan ajatellut sen tapahtuvan tällä tavalla.

Ympäriälläni on likaisenvalkeat seinät. Kaakelilattia on kylmä ja
märkä. Makaan lammikossa, joka on sekoitus minun hikeäni ja
putkista vuotanutta vettä. Kloorin löyhkä on peittänyt toisen, vie-
lä vahvemman hajun alle.

Kuulen yhä kuiskaukset. Mitä hiljaisemmaksi maailma käy, sitä
voimakkaammiksi ne muuttuvat. Yritän painaa kädet korvilleni,
mutta se ei auta – minä muistan sanat ulkoa.

En voi kuin odottaa ja toivoa, että menettäisin pian tajuntani.
Kun se tapahtuu, kaikki muuttuu helpommaksi. Äänet vaikene-
vat, eikä hän enää pääse ajatuksiini.

Sillä totta kai minä ajattelen häntä.

Hänen takiaan minä jouduin tänne.

Sinä yönä taivas oli peittynyt paksuihin pilviin, jotka sylkivät ylemme jääkiteitä. Ei ollut kuuta tai tähtiä.

Hän oli houkutellut minut mukaansa, ja minä olin ollut tarpeeksi typerä lähteäkseni. Hän ei ollut koskaan välittänyt minusta, vaikka oli uskotellut niin. Olin viimein ymmärtänyt totuuden.

Hän puhui, mutta en kuunnellut häntä. Sen sijaan kuuntelin kuiskauksia, jotka kimpoilivat korvakäytävissäni ja kumisivat sisälläni. Tunsin täyttyväni vihasta, mutta en halunnut työntää sitä pois – päinvastoin. Kutsuin sitä luokseni. Tunnustelin autossa kiertävää ilmavirtaa, haistelin partaveden ja hien katkua. Sydämeni hakkasi.

Hän painoi kaasua. Painauduin istuimen selkänojaa vasten, turvavyö hiersi kaulaani. Tuntui kuin olisimme nousemassa ilmaan.

Tuijotin taustapeilistä katoavia valoja, lehdetöntä metsää, paljaita puunrunkoja. Välkettä jossain kaukana.

Silmieni takana alkoi tykyttää, ja minun oli pakko sulkea ne.

Havahduin, kun hän sanoi nimeni. Ei sitä oikeaa – hän ei kutsunut minua Jessikaksi. Hän oli nimennyt minut uudestaan, mutta aivan kuten minäkin, myös nimi oli lainattu.

Äkkiä pimeys muuttui valkoiseksi. Näin pelkkää sokaisevaa kirkkautta.

Pyyhkäisin hikiset sormeni istuimen kankaaseen ja nojauduin eteenpäin.

Sitten viha oli minussa.

1.

Nojaudun vasten baaritiskiä ja naputan lasilla pöytään.

Kuulen hänen naurunsa hälinän ylitse. Se on samanlainen kuin viisitoista vuotta sitten.

Vilkaisen taakseni. Ihmiset tungeksivat välissämme, mutta onnistun siitä huolimatta näkemään hänet. Hän istuu jalat ristittyinä kulmaloosin upottavalla sohvalla. Hän keikauttaa päätään ja sukii loiville laineille kiharrettuja hiuksiaan. Tiedän ilmeiden ja eleiden olevan tarkasti harkittuja, enkä voi olla ihmettelemättä, eivätkö ihmiset näe hänen lävitseen. Minä ainakin näen. Näin jo silloin.

Tiedän asioita, jotka voisivat tuhota hänet.

Hänen onnensa kuitenkin on, että vaikka hän ei ole muuttunut, minä olen. En jaksa innostua juoruista, ihmisistä, jotka meidän olisi pitänyt unohtaa ajat sitten. Kuulitko, että Iiris sai viisi lasta? Viisi, siis missä välissä? Entä kuulitko, että Lauri katkaisi jalkansa ja joutui melkein luopumaan jääkiekkourastaan? Tiesitkö, että Milla ja Eveliina olivat yhdessä jo yläasteella?

Ketä kiinnostaa?

En tajunnut, mihin lähdin, kun vastasin myöntävästi hänen kutsuunsa.

Viimein baarimikko pysähtyy eteeni. Hän nappaa tyhjän tuopin kädestäni ja jää odottamaan tilaustani.

”Kaksi – ” aloitan, mutta olen jo unohtanut, mitä niin kutsuttu ystäväni pyysikään. ”Kaksi lasia skumppaa”, jatkan. Yritän kuulos-
taa itsevarmalta. Tiedän jo lauseen lopetettuani, että pieleen meni.

Hän ei varmasti juo mitään, mikä maksaa kuusi euroa lasilta.

Baarimikko nostaa pullon tiskin takaa ja kaataa jo valmiiksi väljähtynyttä nestettä kahteen lasiin, joiden reunoja kuoruttaa likakerros. Minua inhottaa koskea niihin. Ojennan baarimikolle setelin, ja saan takaisin kourallisen tahmeita kolikoita.

Puikkelehdin ihmisten ohitse. Mistä heitä oikein tulee? Kuka täällä viihtyy? Sisustus näyttää siltä kuin paikka tekisi pilaa itsensä; on jättimäisiä diskopalloja ja punaista samettia. Tankoja ja kaitein eristetty tanssikoroke. Jopa baarin nimi on naurettava: Starlight.

Miksi hän halusi tulla tänne?

Hän ponnahtaa ylös minut nähdessään. ”Sulla kesti ikuisuus!”

Hymähdän katsoessani kahta miestä, jotka ovat piirittäneet hänet poissaoloni aikana. ”Onneksi sulla oli seuraa.”

”En mä tänne näiden takia tullut. Me vietetään tyttöjen iltaa”, hän kääntyy sanomaan toiselle miehistä.

Miehet nousevat. ”Soittele, jos tulee tylsää”, toinen heistä huikkaa mennessään.

Hän heilauttaa kättään miesten perään ja kääntyy katsomaan minua.

”Mä en voi uskoa, että me oikeasti ollaan tässä”, hän sanoo. Hän on hokenut sitä siitä lähtien, kun halusimme juna-asemalla. ”Mulla on ollut sua ihan hirveä ikävä.”

”Samoin”, vastaan. Äänensävyyni on yhtä imelä kuin hänen, yhtä teennäinen.

”Kippis”, hän heläyttää ja iskee lasinsa vasten omaani. ”Uusille aluille!”

Minua naurattaa, kun ajattelen, että hän todella luulee muuttuneensa. Hän on tosiaan yrittänyt kaikkensa – jopa vaihtanut nimensä. Se on nykyään Maria. Luulin ensin, että se oli vain tapa säilyttää anonymiteetti Facebookissa – toinen nimi etunimen ja

kolmas nimi sukunimen tilalle – mutta hetken juteltuamme tajusin, että hän oli tosissaan.

Minun on vaikea ajatella häntä Mariana. Kun katson hänen millintarkasti rajattuja silmiään, huolellisesti nypittyjä kulmakarvojaan ja hiusrajaa, jossa ei ole häivähdystäkään juurikasvusta, näen yhä vain 15-vuotiaan tytön kaiken takana.

”Sä toit skumppaa”, Maria sanoo maistettuaan juomaa. ”Sä osaat edelleen yllättää!”

”Mä unohtin, mitä sä tilasit”, tunnustan.

Maria laskee rakennekynsillä varustetun kätensä olkapäälleni ja puristaa kevyesti. Aistin hänen ihonsa lämmön ja haistan makean hajuveden. ”Parempi näin. Meidän pitää juhlia! Ihanaa, että sä tulit!”

Maria kohottaa lasin ja kilauttaa sen uudestaan omaani vasten. Juomme ne tyhjiksi muutamalla kulauksella ja katsomme toisiamme. Nauru pulppua sisältäni tahtomattani.

Maria virnistää ja nousee hakeakseen meille lisää.

Musiikki jumputtaa niin lujalla, että kuulen hädin tuskin omat sanani. Osaan kuitenkin yhä lukea Marian huulilta. Olen katsellut häntä niin tarkasti, että muistan kuinka ne liikkuvat.

Ehkä olen tuominnut Marian ja idean yhteisestä illanvietosta liian aikaisin. Olen oikeastaan tainnut tuomita koko luokkakokouksen aivan liian helposti. Tuntuu hyvältä olla täällä, viettää aikaa ja vaihtaa kuulumisia jonkun kanssa, joka ei tiedä, mitä minulle on tapahtunut. Saan itse valita totuuden ja tehdä siitä minulle mieluisen.

Ihme kyllä, Maria näyttää uskovan kaiken.

Päästyään vauhtiin hän sitä paitsi puhuu taukoamatta. Minun tarvitsee huolehtia vain siitä, että kallistan päätäni oikeaan aikaan, äännähtelen milloin yllättyneesti, milloin huvittuneena tai pa-

heksuen, hymyilen ja nyökyttelen. Saan kuulla kaiken, varmistaa taustatarinat.

Tajuun, että jokin yhdistää minua ja Mariaa edelleen, vaikka emme ole nähneet viiteentoista vuoteen tai olleet missään yhteyksissä ennen kuin sain häneltä sähköpostia kuukausi sitten. Viihdymme yhdessä. Jaamme samankaltaisen viehätyksen ihmisiin ja heidän elämiinsä. Tuntuu kuin todella olisimme vain kaksi ystävää viettämässä iltaa.

” – mutta kaikki siinä muijassa on feikkiä”, Maria lopettaa. Olen hetkeksi lakannut kuuntelemasta, ja kestää vähän aikaa muistaa, kenestä olemme puhuneet.

”Somen perusteella sillä näyttää menevän hyvin”, sanon.

”Sen elämä on ihan sekaisin”, Maria sanoo. Hänen kasvonsa ovat vakavoituneet, ja hän hiljentää ääntään. ”Se menetti lapsen.”

”Mutta sähän sanoit, että sillä on viisi lasta.”

”Sillä oli kuusi.” Maria pudistaa päätään. ”Tuntuu pahalta edes puhua tästä. Satuin törmäämään sen mieheen sairaalassa, ja se avautui mulle. Iiriskään ei varmaan tiedä, että mä tiedän.”

Kohautan olkapäitäni, vaikka reaktio tuntuu vähättelevältä. Odotan, että Maria jatkaa, mutta hän ei tee sitä. Hän kaivaa kännykän laukustaan ja pyyhkäisee sen näyttöä. Hän kääntää selkensä minulle, mutta kurkistan hänen olkansa yli, kun hän näppäilee pääsykoodin. Taustakuvana on mies, josta näkyy pelkkä sixpack – pää on rajattu kuvan ulkopuolelle.

Minun on vaikea uskoa, että kukaan avautuisi Marialle, vaikka olisi kuinka heikoilla.

Maria keskittyy hetkeksi puhelimeensa ja kirjoittaa vastauksen viestiin. Sitten hän laittaa kännykän takaisin laukkuunsa, nostaa katseensa ja hymyilee.

”Puhutaan jostain muusta”, hän sanoo. ”Mä vaan halusin kertoa, että osaat olla sen seurassa.”

Ajatus siitä, että huomenna kohtaan kaikki nuo ihmiset viiden-toista vuoden takaa, vääntää vatsaani.

”Miten mä osaisin olla enää kenenkään seurassa”, mutisen. ”Me oltiin lapsia, kun viimeksi nähtiin.”

Maria näyttää vaikealta. Hän hypistelee hiuksiaan. ”Niinpä.”

Rypistän kulmiani. ”Etkö muka ole ollut niihin yhteydessä? Sähän tiedät niistä kaiken.”

”Mä oon hyvä googlettamaan.” Maria puree huultaan. ”En ole jutellut kenenkään kanssa yläasteen jälkeen. Siksi mä tarvitsen sun tukea huomenna.”

”Miksi me ollaan menossa? Kukaan ei edes tykännyt meistä.”

Maria tarttuu käteeni ja puristaa sitä. Kynnet pyyhkäisevät paljasta ihoani ja saavat minut värähtämään. ”Just siksi. Mä haluan pyytää niiltä anteeksi.”

Naurahdan. ”Vaikka sä oot juoruillut niistä koko illan.”

Marian kasvot synkistyvät. ”Mä luulin, että me vaihdettiin kuulumisia. En mä tarkoittanut mitään pahaa.” Hän puristaa kättäni lujempaa. Sinisissä silmissä häilähtää epätoivo. ”Mä en ole enää sellainen. Mä oon muuttunut.”

Mitä minä teen? Sanat pyörivät päässäni, kun katson kuvaani naistenhuoneen törkyisestä peilistä. Hiuksissani on kymmenen sentin juurikasvu, joka liukuvärjäyksen sijaan näyttää siltä, mitä onkin: väliin jääneeltä kampaajakäynniltä. Nojaudun lavuaarin ylle ja suljen silmäni. Päässäni heittää.

Vieras ääni saa minut havahtumaan. ”Onko kaikki hyvin?”

Otan tukea lavuaarista ja suoristan ryhtini. Räpyttelen silmiäni ja kohdistan katseeni naiseen, joka tuijottaa minua.

Nyökkään. Nainen kohottaa kulmiaan, mutta siirtyy sitten vieriselle lavuaarille ja alkaa pestä käsiään.

Käännyn ja hoipertelen wc-koppiin. Lukitsen oven.

Yritän tarkentaa katseeni kännykän näyttöön, mutta silmissäni sumenee. Työnnän puhelimen takaisin laukkuun vapisevin sormin. Olen juonut enemmän kuin minun olisi pitänyt.

Mutta Maria odottaa. On pakko mennä.

Vedän syvään henkeä. Kerran, toisen, kolmannen.

Puristan huuleni yhteen ja nielaisen.

Teen sen mitä täytyy selvitäkseni tästä.

2.

Taksi pysähtyy nytkähtäen.

Valo tulvii silmiini. Puristan ne kiinni. Liian kirkasta.

Marian olkapää on painautunut vasten omaani.

”Perillä”, miesääni sanoo. Se tuntuu kuuluvan kaukaa edestämme. ”Vai ajetaanko vielä johonkin?”

Kurkistan varovasti ulos ikkunasta. Hetkeen mikään ei näytä tutulta. Ei kuljettaja, Maria tai sylissäni oleva laukku. Ei harmaa maisema, jota katulamppujen valot täplittävät.

Ojennan käteni avatakseni turvavyön, mutta olenkin jättänyt sen kiinnittämättä. Kuski vilkuilee selkänojan ylitse takapenkille. Hänen silmänsä pysähtyvät Mariaan, ja silloin tajuan tämän kuorsaavan. ”Kotona ollaan. Kiitos.”

”Pärjäätekö?” kuski kysyy.

”Joo. Tule nyt”, patistan Mariaa. Hän ei reagoi sanoihini. Töyhtäisen häntä olkapäähän. Marian silmäluomet värähtävät, sitten sulkeutuvat jälleen.

Katson kuskia. ”Paljonko?”

Maksan taksin luottokortilla. Tönäisen Mariaa uudestaan. Hän havahtuu, räpyttelee silmiään ja nostaa päätään. Sitten se nuokahtaa jälleen olkapäälleni. Alan hermostua. ”Oikeasti”, sihadan hampaitteni takaa. ”Sun on pakko herätä.”

Kuski nousee ja kiertää Marian puoleiselle ovelle auttaakseen minua nostamaan hänet autosta. Maria tokenee sen verran, että pysyy pystyssä juuri niin kauan kuin taksilla kestää kadota kulman taakse.

Sitten hän rojahtaa maahan ja jää siihen istumaan hajareisin. Minua inhottaa katsella häntä. Asfaltin kuoppiin kerääntyneiden vesilätköiden pinta on jäänytynyt ohuiksi huurrekukiksi. Päivällä ilmassa leijaillut aavistus kevästä on aamuyöllä haihtunut kokonaan.

Haluaisin lysähtää takanamme olevan bussipysäkin penkille, mutta jos teen sen, sammumme molemmat ja jäädyimme kuoliaiksi.

Tartun Marian käsivarteen ja kiskaisen. Marian leuka retkottaa vasten rintakehää. Hän ei tee elettäkään noustakseen.

Joimme me niin paljon? En muista, missä kohtaa tilanne lähti käsistä.

Kelaan mielessäni illan tapahtumia. Istuimme tahmeassa loosisissa tuntikaupalla. Kun kuulumiset oli vaihdettu, siirryimme kouluaikeiden muisteluun. Puhuimme joulu- ja kevätjuhlien konserteista, silloisen elämämme suurista tähtihekistä – ainoista tähtihekistä, kuten saimme molemmat todeta. Itkimme kai josain vaiheessa. Maria pyyhki meikkejä poskiltaan kostealla vessapaperitupolla ja oksensi lavuaariin. Tanssillattialla toivoimme DJ:lta Tinakenkätyttöä ja lauloimme äänemme käheiksi.

Tuhlasimme. Aikaa, iltaa, rahaa, toisiamme. Lahjojamme, joku kai olisi voinut sanoa.

Käyttäydyimme niin kuin ne tytöt, joita olimme joskus olleet.

Mä en kestä nähdä niitä kusipäitä huomenna, Maria supatti korvaani, kun hoipertelimme taksitolpalle.

Vilkaisen kelloa. Kännykän näyttö on säröillä oikeasta yläkulmasta, vaikka en muista hajottaneeni sitä. Silloin tajuan, että kädessäni on Marian kännykkä. 4:56, välkehtii vihjailevasti sixpackmiehen navan alla.

”Maria”, sanon. Korotan ääntäni. ”Meidän pitää mennä.”

Tungen Marian kännykän hänen takkinsa taskuun ja asetun seisomaan tukevasti yksi jalka Marian kummallakin puolella. Työn-

nän käteni hänen kainaloihinsa ja kiskon niin kovaa kuin jaksan. Marian piikkikorot liukuvat mustalla jäällä ja piirtävät siihen viirut.

Minun olisi pitänyt potkaista hänet ulos taksista ja jättää hänet selviytymään omillaan.

Kerätessäni voimia seuraavaan kiskaisuun kaikki palaa mieleeni niin selkeästi, että järkytys saa otteeni kirjoamaan. Muistan sitenkin. Muistan kaiken. Kaiken, mitä teimme, ja etenkin kaiken, mitä puhuimme.

Meidän ei olisi pitänyt. En tiedä, kumpi sen aloitti, mutta minun olisi pitänyt tajuta, että olemme vaarallisella vyöhykkeellä. Miksi aloimme muistella vanhoja?

Miksi annoin Marian uskotella, että hän on yhä ystäväni?

En kai minä – enhän kertonut –

Hengitän syvään ja yritän rauhoittua. Pakkanen viiltää kurkkuaani, mutta en välitä. Työnnän käteni takaisin Marian kainaloihin, mutta hän nytkähtää hereille ennen kuin ehdin kiskoa uudestaan.

”Missä me ollaan?”

”Sä oot sammunut jääkylmälle asfaltille”, tuhaudan. ”Ylös siitä.”

Marian ilme vaihtuu hämmentyneeseen, sitten säikähtäneeseen. ”Miksi sä oot täällä? Sähän – me ei olla nähty –” Marian suu vetäytyy hymyyn. Hetken hän näyttää siltä kuin ajattelisi jotain kaurista. ”Chicago... Muistatko? Meistä olisi voinut tulla tähti...” Marian sanat hiipuvat pois. Puhumisen sijaan hän alkaa hyräillä, ja vaikka hänen äänensä on käheä, tunnistaisin Cell Block Tanگون kertosaheen koska tahansa. Haluaisin painaa kätet korvilleni.

”Mennään sisälle.” Ojennan Marialle käteni, ja hän tarttuu siihen.

Talutan Marian pihan poikki rapun ovelle. Kaivan laukkuani pitkään, kunnes löydän avaimet – ne ovat solahtaneet vuoriin revenneen reiän sisälle ja kilisevät laukun pohjalla. Vapisevin sormin

tungen avaimen lukkoon ja avaan oven. Pidän sitä auki ja odotan, että Maria saa hoiperreltua sisään.

Hissin kelmeässä valossa tajuan, kuinka kamalalta me näytämme. Meikit ovat varisseet poskille tummiksi varjoiksi. Ihon väri on sama, ja pienetkin virheet erottuvat. Hiukset roikkuvat hikisinä ja liimautuvat kaulaan. Marian kauniista kiharoista ei ole jäljellä mitään.

Irvistä kuvajaiselleni ja käännyn pois. Maria ei edes katso, hänen silmänsä ovat painuneet uudestaan kiinni.

Hissi pysähtyy kahdeksannessa kerroksessa. Maria nojaa minuun kuin tahdoton, ihmisenmuotoinen perunasäkki, kun taistelen lukon kanssa. Avain lipsuu pois jääkylmistä sormistani eikä suostu solahtamaan paikoilleen.

Viimein saan oven auki ja napsautan valot päälle. Maria astuu kynnyksen yli ja valuu seinää pitkin lattialle.

Potkaisen kengät jaloistani ja menen keittiöön. Avaan hanan ja valutan lasillisen jääkylmää vettä. Palaan eteiseen ja työnnän lasin Marian nenän eteen.

”Juo tämä.”

Maria ynähtää vastahakoisesti. Sitten hän mumisee jotain, mistä en saa selvää.

Tukahdutan voihkauksen. Jos aiomme olla ajoissa paikalla, meidän on herättävä kolmen tunnin päästä.

Tämä oli typerin idea ikinä. Koko luokkakokous oli.

”Mä siirrän sut sohvalle.”

Raahaan Marian olohuoneeseen ja kampean hänet sohvalle. Riisun häneltä kengät ja juoponnappiin napitetun takin. Asettelen hänen hiuksensa niin, etteivät ne kietoudu hänen kaulalleen ja avaan kultaisen kaulakorun lukon. Liu’utan korun pois ja asetan sen sohvapöydälle.

Mietin, uskallanko jättää hänet yksin, vai pitäisikö minun uhraata omat yöneni ja jäädä valvomaan hänen vierelleen.

Ei. Jossain ystävytemme, tai sen, mitä siitä on jäljellä, rajat menevät. Nousen jaloilleni ja voihkaisen, kun veri syöksyy kyykistelyn puuduttamiin raajoihini ja pistelee matkallaan. Venyttelen niskaani ja oion käsivarsiani.

Marian kiivas henkäys saa minut jähmettymään. Katson alapäin ja kohtaan hänen valtaviksi laajentuneet silmänsä.

Tiedän, mitä se tarkoittaa.

Hengitän rauhallisesti ja pakotan suuni hymyyn. ”Sun pitää nukkua. Meillä on aikainen lähtö.”

Maria hapuilee sormillaan kaulaansa, yrittää selvästi etsiä irrottamaani kaulakorua. Ojennan käteni sitä kohti nostaakseni sen hänen nähtäväkseen, mutta hän vaihtaakin suuntaa salamannopeasti ja takertuu hihaani. Sormet puristuvat ranteeni ympärille.

”Kaikki on ihan hyvin.” Sanani kuulostavat niin typeriltä, että haluaisin nauraa. Marian ilme kertoo kaiken. Hän tietää, minä tiedän, ja nyt kaikki loppuu ennen kuin se ehti edes alkaa.

”Meidän täytyy”, Maria kuiskaa käheällä äänellä.

”Meidän täytyy nukkua”, toistan. ”Mä herätän sut aamulla.”

Marian silmät avautuvat entistäkin suuremmiksi. ”Meidän täytyy”, hän toistaa. ”Meidän on pakko, ihan oikeasti... Me ei voida antaa niiden...”

Irrotan Marian sormet hellästi, mutta päättäväisesti. ”Onko sulla jano? Mä toin vettä...”

Maria huitaisee käteni kauemmas niin yllättäen, että sohvapöydälle asetettu lasi kaatuu. Roiskeet valuvat nahkasohvan pintaa pitkin ja imeytyvät mattoon.

”Meidän täytyy kertoa”, Maria sanoo. Yritän kääntää katseeni, mutta jokin hänen äänessään estää minua. Tuijotan hänen valtavia pupillejaan ja otsaa, joka botox-pistoksista huolimatta on painunut huolestuneille rypyille.

”Mitä meidän täytyy kertoa?” kysyn. Onnistun pitämään ääneni vakaana.

”Meidän täytyy kertoa niille”, Maria sanoo. Sitten hän päästää vaikerruksen. Luomet valuvat silmien ylle ja hetken jo luulen hänen nukahtaneen. Mutta hän alkaakin vavahdella kuin näkymättömien narujen varaan ripustettuna, raajat nytkähtelevät, rintakehä nousee ja laskee. ”Se kysyi... Mä lupasin sille...”

Vartaloni jäykistyy. Marian aiemmat hourailut ovat vielä sivuutettavissa, mutta tämä on jotain muuta. Tästä me emme ole puhuneet. ”Mitä sä olet luvannut?” Yritän tavoittaa Marian katseen. ”Ja kenelle?”

”Mä en odottanut, että se laittaisi viestiä”, Maria sanoo. ”Mä en tajunnut... En edes ajatellut, että se vaivaisi niitä niin paljon... Se kysyi suoraan, enkä mä uskaltanut...” Hän pudistaa päätään, ja näen, että hänen silmänsä ovat kyynelissä.

”Kenestä sä puhut?” Maria ei vastaa, vaan painaa silmänsä kiinni ja peittää kasvonsa käsillään. Yritän uudestaan. Kosketan hänen olkapäätänsä. ”Kuka laittoi sulle viestin? Iiris? Vai joku muu? Joku... meidän luokalta?”

Maria avaa silmänsä ja kohtaa katseeni. ”Se on väärin”, hän kuiskaa. ”Viisitoista vuotta, mieti nyt... Ne ei ikinä saanut tietää, mitä se teki...”

”Kuka? Maria?” kysyn korostaen hänen uutta nimeään. Uutta, puhtoista persoonaa.

”Jessika”, Maria henkäisee. Hän on noussut puoli-istuvaan asentoon ja hapuilee taskujaan. ”Meidän täytyy kertoa niille, mitä Jessika teki.”

Nielaisen hysterian, joka tulvii sisältäni. Painan Marian takaisin makuulle.

”Me ei missään nimessä voida kertoa”, sanon. Puhun Marialle kuin lapselle. ”Se ei auttaisi mitään. Ne vihaisi meitä entistä enemmän.”

Maria kääntää päätään puolelta toiselle. ”Me ollaan ansaittu se.” Tartun Marian kasvoihin ja käännän ne kohti omiani. ”Jessika ei ikinä antaisi anteeksi. Me ei kerrota. Ymmärrätkö?”

Maria rypistää kulmiaan. Hän on pitkään hiljaa. ”Ihan sama”, hän henkäisee sitten.

Nyökkään. ”Niin. Ihan sama, mitä sä teit, mitä mä tein... tai mitä Jessika teki. Siitä on kauan. Viisitoista vuotta. Me ei kerrota.”

Maria pudistaa päätään. ”Ihan sama, mitä sä sanot. Se on pillannut niiden elämän.” Hänen silmänsä porautuvat syvemmälle, ja äkkiä huomaa vapisevani. ”Jos sä et kerro, mä kerron. Mä kerron niille kaiken.”

3.

Aistimukset tulevat yksi kerrallaan: tukahduttava kuumuus, kutsumaton valo. Räpyttelen silmiäni ja yritän tarkentaa katseeni, mutta kirkkaus tulvii verkkokalvoilleni liian voimakkaana. Olen unohtanut pimennysverhot auki.

Kylven omassa hiessäni, satiinilakanat ovat läpimärät. Sydämeni hakkaa kuin olisin juossut maratonin. Painaudun syvemmälle vuoteeseen ja toivon maailman katoavan.

Liikahdan katsoakseni kelloa, ja samassa kaikki palaa mieleeni yhtenä suurena hyökyaaltona. Pitkäksi venynyt baari-ilta, juorut, vanhojen aikojen nostalgia, taksimatka, Maria.

Luokkakokous.

Mitä minä teen?

Kaksi tuntia myöhemmin olen käynyt suihkussa ja keittänyt kahvia. Olen siivonnut eilisen jäljet tarkasti. Jos asuntoa katsoisi ulkopuolisen silmin, ei arvaisi, että sisään on rymytty aamuviideltä vuosisadan humalassa.

Katseeni pysähtyy nahkasohvaan, josta meikkitahrat ja kura- viirut ovat onneksi lähteneet. Marian sanat pyörivät yhä mielessäni. Olen iloinen, ettei hän enää ole täällä. Olisi pitänyt arvata, ettei häneen voi luottaa.

Me olimme parhaita ystäviä. Mutta siitä on jo puolikas elämä, eikä ensimmäinen puolikas ei ole läheskään yhtä merkittävä kuin jälkimmäinen.

Avaan vaatekaapin oven. En haluaisi luopua paksusta ja pehmeästä kylpytakista, mutta minun on pakko. Katseeni pysähtyy kimalteleviin mekkoihin, nahkahousuihin ja minihameisiin. Viisitoista vuotta sitten olisin valinnut jotain sellaista. Kiskon esiin mustat farkut ja vaaleansinisen kauluspaidan. Tylsää ja tavallista. Puen kauluspaidan päälle harmaan villatakin.

Heittelen vaatteita Louis Vuittonin viikonloppulaukkuun. En edes tiedä, mitä tarvitsen. Bikinin, pakkauslistassa luki, kylpytynnyriä varten – otan neljät, ja heitän sekaan myös mustan kouimapuvun. Mukavia oleskeluvaatteita – pakkaan college-asun, neuleita ja trikoita, mutta varmuuden vuoksi myös seksikkään pikkumustan ja korkokengät. Ulkoiluvaatteet – lenkkarit, vaelluskengät, tuulipuku. Ei, ei tuulipukua. Vaihdan sen softshell-takkiin ja vuorattuihin juoksuvaatteisiin.

Nappaan kännykän yöpöydältä ja selaan sähköpostilaatikkoa taaksepäin. Alekoodeja huutelevat mainokset, spämmiviestit joissa luvataan miljoonia ja verkkokauppojen tilausvahvistukset vilisevät silmissäni. Viimein löydän tammikuussa saapuneen kutsun ja sitä seuraavan viestiketjun. Zoomaan näyttöä. Huomaan vasta nyt ylimääräiset rivit viestikentässä – kutsu on tullut alun perin Iirikseltä, ja Maria on lähettänyt sen eteenpäin minulle. Miten on ole tajunnut sitä aikaisemmin? Eikö minua olisi ilman Mariaa kutsuttu lainkaan?

Marian eiliset puheet Iiriksestä palaavat mieleeni. Koko luokkakokous oli ilmeisesti hänen ideansa. Mutta jos hän on todella käynyt hiljattain läpi suuren menetyksen, tuntuu kummalliselta, että hän pystyy keskittymään näin pian tapahtuman järjestämiseen.

Viestin lopussa mainitaan, että ruuat ostetaan osallistujien ennakkaan siirtämällä rahoilla – jonka olen unohtanut – mutta juomat tuodaan itse, kukin omantuntonsa mukaan. Mitä sekin muka tarkoittaa? Kävelen keittiöön ja silmäilen kuivakaappia. Alimman

hyllyn viinipulloteline ammottaa tyhjiyttään. Ostan siis jotain matkalta.

Lasken viikonloppulaukun kynnyksmatolle, vedän kengät jalkaan ja käännyn katsomaan asuntoa. Käyn kaiken mielessäni läpi vielä kerran. Makuuhuone on pimeä, sen ovi on juuri ja juuri raolleen. Pitäisikö se sulkea? En kuitenkaan halua enää palata takaisin.

Kokeilen laukun sivutaskua, johon olen työntänyt eilen baarissa mukana olleen luottokortin. Kiusallinen aavistus tilin tyhjentämisestä häilähtää mielessäni. Avaan eteisen lipaston ylimmän laatikon. Nahkahanskoja, pipoja, kaulahuiveja. Sitten toisen; lisää huiveja. Kolmannessa laatikossa on lompakko, ja huokaan helpotuksesta avatessani vetoketjun. Sisällä on nippu kahden- ja viidenkympin seteleitä. Hätävara.

Avaan ulko-oven ja astun käytävään. Olen painamassa ovea kiinni, kun katseeni osuu olohuoneen lattialla lojuvaan esineeseen. Kimalteleva suojakuori välkähtää valon koskettaessa sitä. Marian iPhone. Se on kai vahingossa pudonnut häneltä jossain vaiheessa.

Voisin antaa sen olla.

Mutta Maria puhui viesteistä. Joku on kyselty häneltä menneistä. Ehkä viestit ovat yhä tallella.

Tämä on väärin, hoen itselleni, kun palaan asuntoon ja astelen olohuoneeseen. En saisi ottaa sitä.

Kumarrun ja poimin kännykän. Painan keskinäppäintä, ja six-pack-mies välähtää näytölle.

Kello on yksitoista. Myöhästyn, ellen pidä kiirettä.

Vatsaani vääntää.

En voi tehdä tätä.

Asunnon ilma tuntuu äkkiä ahdistavalta. Samanlaiselta kuin baarissa, paksulta ja tukahduttavalta. Painan käden rintalastalleni ja pakotan itseni hengittämään syvään.

Viestit. Mitkä viestit?

Tietääkö joku jotain?

Todennäköisesti ei. Marian puheet olivat humalaista sekoilua eivätkä tarkoita mitään. Eikä hän ole sittenkään tulossa luokkakokoukseen. Hän ei kerro kenellekään.

Pyyhkäisen näyttöä, ja se pyytää pääsykoodia. Hämärä muistikuva baarin loosista hypähtää mieleeni – kumarruin Marian olan yli ja näin numerot, jotka hän näppäili näytölle. Aivan kuin olisin suunnitellut tätä.

Kokeilen koodia, ja se toimii.

Hetken mielijohteesta tungen kännykän laukkuuni. Tutkin sen sisällön ja hankkiudun siitä eroon myöhemmin. Sellaista sattuu – kännyköitä katoaa. Varsinkin sumuisten baari-iltojen jälkeen.

Käännyn ja kävelen ulos ovesta.